

★ BEN ★ İSTANBUL

=TARİHTEN İSTANBUL KARAKTERLERİ=

!f İstanbul 2017 Sanal Gerçeklik ve İnteraktif Hikâyeler Sergisi Seçkisi
2016 Salt Araştırma Fonu Projesi

Ben İstanbul web tabanlı interaktif bir platform projesi, 20. yüzyıl boyunca İstanbul'da değişen gündelik hayat akışını çeşitli kurgusal karakterler üzerinden anlatıyor. Karakterlerin hikayelerinin harita üzerinden izlenebildiği platform, kullanıcılara geçen yüzyılın önemli sosyal, siyasal, ekonomik ve fiziksel değişimlerine tanıklık etme imkânı sunuyor.

Projenin temel amacı İstanbul için görsel, etkileşimli ve ulaşılabilir bir tarih platformu yaratmak. Platformda bulunan karakterler buldukları yılın İstanbul'unu tasvir eden bir hikaye anlatıyor ve kullanıcı İstanbul'u bu karakterlerin gözünden görmeye başlıyor. Hikayelerden her biri tarih boyunca şehirde yaşanmış farklı bir fiziksel veya mekansal değişime ışık tutuyor. Apartmanlaşma, gecekondulaşma, sanayileşme, ulaşım ağının gelişimi, açık alanların değişimi

gibi konuların yanı sıra boğaz plajları, gazinolar ve Beyoğlu sinemaları gibi günümüzde artık var olmayan, fakat geçmişte sosyal ve kültürel değişimin temsilcisi olmuş önemli kent mekanları da hikayelerin ana strüktürünü oluşturuyor.

Hikayeler ve karakterler, merak uyandıran, kişisel ve sınırlandırılmamış anlatım şekilleriyle platformun içeriğini oluşturuyor. Buradaki amaç, öznel bakış açıları ve şehre dair alt okumalar yaratmak. Kullanıcı seçtiği hikayeyi izlerken, hikayenin anlattığı kentsel değişimin yanı sıra dönemin politik, ekonomik ve sosyal yapısına dair yeni bilgiler keşfediyor. **Ben İstanbul** karakterleri, projenin ilk aşamasında, geçtiğimiz yüzyılın önemli edebiyat eserlerindeki ve filmlerindeki karakterlerden ve yine geçtiğimiz yüzyılda iz bırakmış kimliklerinden ilham alınarak oluşturuldu. Halit Refiğ'in Gurbet Kuşları filmi, Orhan Pamuk'un Cevdet Bey ve Oğulları kitabı ve erken Cumhuriyet döneminin İstanbul Valisi ve Belediye Başkanı Lütfi Kırdar bunlardan birkaç tanesi.

Hikaye kurgularında birçok farklı kaynak kullanılmaktadır. Turist haritaları, anılar, filmler, romanlar, akademik yayınlar ve fotoğraf arşivleri bu kaynaklardan bazılarıdır. Platformun tasarımı hikayeden hikayeye çeşitlilik göstermektedir. Hikayenin geçtiği yıla, kullanılan arşiv malzemesine ve hikayenin içeriğine bağlı olarak farklı grafik dilleri yaratılmıştır. Üzerine animasyon işlenmiş arşiv fotoğrafları, filmlerden çıkartılan kısa videolar, tarihi haritalar, ve kitap ve filmlerden alıntılar hikayenin içeriğine göre görsel bir şekilde kurgulanmıştır.

Platformda kullanıcının etkileşime geçebileceği farklı araçlar yaratılmıştır. Kimi zaman iki tarihi harita ekranda yan yana açılarak kullanıcıya haritaları karşılaştırma imkanı sağlıyor kimi zaman ise kullanıcı hikayenin içinde geçen anahtar bir kelimeye tıklayarak harita üzerinde daha geniş bilgiye sahip olabiliyor.

Ben İstanbul, arşiv kaynaklarını bilişim metotlarıyla dijitalleştirerek ve görselleştirerek geleneksel araştırma yöntemlerine yeni bir perspektif sunuyor. Proje için hazırlanan veri tabanındaki bütün arşiv malzemeleri coğrafi referanslama yöntemi ile koordinatlandırılıp zaman çizelgesi üzerine yerleştirilmiştir. Bu sayede proje, İstanbul arşivlerinin dijital ortamda tekrar hayat bulmasına ön ayak olmayı ve arşivlerin herkesin kullanımına ve kolay erişimine açılmasını hedefliyor.

Platformda kullanıcılar mevcut bulunan hikayeleri incelemenin yanı sıra kendileri de **Ben İstanbul** iletişim formunu kullanarak resim ve anı paylaşabilirler. Projenin ikinci aşamasında, kullanıcılardan gelen malzemeler kullanılarak hikayeler kurgulanması hedeflenmektedir.